

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 51 0 Ps 218864 24 Pž

Novi Travnik, 05.03.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Edvin Kokić, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Davor Kelava, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja tužitelja „KOMOTIN“ d.o.o. Jajce, Lučina bb, zastupan po punomoćniku Dragan Dramac, advokat iz Jajca, ul. Hrvoja Vukčića Hrvatinića bb, protiv tuženog Općina Jajce, zastupan po OJP Jajce Ljiljana Jakovljević, radi naknade štete zbog izmakle koristi, vrijednost spora 55.702,59 KM, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Travniku, broj: 51 0 Ps 218864 23 Ps od 15.08.2024.godine, na sjednici vijeća održanoj dana 05.03.2025. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Travniku, 51 0 Ps 218864 23 Ps od 15.08.2024.godine.

Zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu se odbija kao neosnovan

Obrazloženje

Osporenom prvostepenom presudom odlučeno je kako slijedi:

„Tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi: „Obavezuje se tuženik da tužitelju na ime naknade štete zbog izmakle koristi isplati iznos od 55.702,59 KM, sa zakonskim zateznom kamatama na navedeni iznos počev od 15.12.2020. godine pa do isplate,, te da mu nadoknadi troškove parničnog postupka ,sve u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude ,pod prijetnjom prinudnog izvršenja ODBIJA SE u cijelosti kao neosnovan.

Nalaže se tužitelju da tuženiku nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.014,00 KM, u roku od 30 dana pod prijetnjom prinudnog izvršenja.“

Protiv ove presude tužitelj zastupan po punomoćniku je blagovremeno izjavio žalbu kojom istu pobija u cijelosti iz svih razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku F BiH s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu uvaži i preinači pobijanu presudu tako što će usvojiti tužbeni zahtjev tužitelja u cijelosti kao osnovan te obavezati tužitelja da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka uvećane za troškove povodom izjavljenog pravnog lijeka. U obrazloženju žalbe se navodi kako je prvostepeni sud zaključio da tužitelj nije dokazao osnovanost tužbenog

zahtjeva, te da tužena nije mogla tužitelju počiniti štetu jer je poduzimala radnje koje su po Zakonu o javnim nabavkama dopuštene, iako je tužitelj dokazao da je tuženi u postupku javne nabavke predmetnih radove povrijedio sve zakonske odredbe iz Zakona o javnim nabavkama koje je u predmetnom postupku javne nabavke mogao primijeniti. Naime, navodeći da tužena nije mogla tužitelju počiniti štetu jer je poduzimala radnje koje su po Zakonu o javnim nabavkama dopuštene, izvodi se jasan zaključak da prvostupanjski sud uopće nije vršio uvid u relevantne dokaze, sudsku presudu suda BiH od 21.03.2023.godine, te rješenje Ureda za razmatranje žalbi od 19.05.2023 .godine, a od čega je ovisilo donošenje pravilne i zakonite presude. Tužitelj je dokazao da je osporavao zakonitost cijelog postupka javne nabavke jer je od strane tuženog načinjeno niz nezakonitih radnji, a što je u konačnici i rezultiralo donošenjem presude od strane Suda BiH br. S 1 3 U 040064 21 U od 21.03.2023. godine, te rješenja Ureda za razmatranje žalbi BIH br. od 19.05.2023 .godine br. JN2-03-07- 1-3797-15/20 od 19.05.2023. godine. I Sud BiH i Ured za razmatranje žalbi BIH su u svojim odlukama detaljno obrazložili u čemu se sastoji nezakonito postupanje tuženog u predmetnom postupku javnih nabavki, a što je za posljedicu imalo uzrokovanje štete tužitelju u vidu izmakle dobiti, a zbog čega je tužitelj i upućen da u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama i Zakona o obligacionim odnosima ostvari pravo na naknadu štete u vidu izmakle dobiti. Ured za razmatranje žalbi koji je nadležan utvrđivati da li ugovorni organi postupaju u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama je na str. 13. i 14. rješenja od 19.05.2023.godine potpuno jasno naveo da tužitelj koji je pretrpio štetu u skladu sa člankom 121. Zakona o javnim nabavkama ima mogućnost pokrenuti sudski postupak za ostvarenje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema općim propisima o naknadi štete, a da Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 14.12.2020.godine pravno i formalno više i ne postoji, te ista ne može proizvoditi nikakve pravne posljedice. U ovoj pravnoj stvari pravni osnov za podnošenje tužbe je članak 121. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da svaki od sudionika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost pokrenuti postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema općim propisima o naknadi štete. U takvoj pravnoj situaciji da bi tužitelj ostvario pravo na naknadu štete nužno je bilo dakle dokazivanje dvije činjenice i to da je došlo do povrede odredaba Zakona o javnim nabavkama što je nesumnjivo i dokazao te drugo da je zbog povreda odredaba Zakona o javnim nabavka pretrpio materijalnu štetu u vidu izgubljene dobiti, što je također nesporno dokazano. Naime, Sud BIH je presudom od 21.03.2023.godine uvažio tužbu tužitelja koja je bila podnesena protiv prvog rješenja Ureda za razmatranje žalbi BIH JN2-03-07-1-3787-11/20 od 18.02.2021.godine, sa posebnim uputama Uredu za razmatranje žalbi BIH da se cijeni od kakvog pravnog značaja je činjenica da je odabrani ponuđač „Struktura” d.o.o. Jajce izveo radove na uređenju gradskih površina uz ulicu Hrvoje Vukčića Hrvatinića prije nego je uopće donesena Odluka tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 od 14.12.2020. godine, te kojim je na nezakonit način dodijeljen Ugovor o uređenju gradskih površina uz ulicu Hrvoje Vukčića Hrvatinića. Postupajući po presudi Suda BIH br. S 1 3 U 040064 21 U od 21.03.2023. godine, Ured za razmatranje žalbi je dana 19.05.2023.godine donio rješenje kojim je uvažio žalbu tužitelja kao osnovanu. Ured za razmatranje žalbi BIH u rješenju od 19.05.2023.godine posebno navodi da Odluka tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 od 14.12.2020. godine zbog svoje nezakonitosti ne proizvodi nikakve pravne posljedice jer je postupak javne nabavke na nezakonit način okončan.

Ured za razmatranje žalbi u rješenju 19.05.2023.godine, na str. 12. posebno navodi da je tužitelj tijekom postupka dokazao da je u realizaciji projekta uređenja gradskih površina uz ulicu Hrvoja Vukčića Hrvatinića izvršena izgradnja šetnice već do dana 06.11.2020.godine, a Odluka tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 je donesena dana 14.12.2020. godine. Pored navedenog, Ured za razmatranje žalbi u istom rješenju na str.12. također dalje navodi da je utvrđeno temeljem uvida u portal općine Jajce od 06.11.2020.godine da je kružna fontana postavljena dane prije navedenog datuma, pa se postavlja pitanje kako je moguće da je kružna fontana izgrađena, a prema predmetu radova predmetnog postupka javnih nabavki prvo treba sasjeci i odvesti grmlje sa mjesta gdje treba biti izgrađena kružna fontana. U konačnici Ured za razmatranje žalbi zaključuje da je potpuno jasno da su na nezakonit način izvedeni radovi do 06.11.2020.godine, da je Odluka tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 donesena dana 14.12.2020. godine također nezakonita, te da je Ugovor o uređenju gradskih površina uz ulicu Hrvoje Vukčića Hrvatinića dodijeljen ponuđaču „Struktura“ d.o.o. Jajce čija je ponuda bila 527.388,85 KM, a ne tužitelju čija je ponuda iznosila 513.165,03 KM. Dakle, obrnut je redoslijed poduzimanja određenih aktivnosti Od strane tuženog , jer su prvo okončani radovi koji su bili predmet javne nabavke, pa je tek nakon toga donesena Odluka o izboru ponuđača, a nakon donošenja nezakonite odluke je zaključen Ugovor o izvođenju radova, samo s jednim ciljem da se prikriju nezakonite aktivnosti Od strane ugovornog organa, odnosno tuženog. Dovodeći u vezu presudu Suda BiH i rješenja Ureda za razmatranje žalbe koji je izveo nedvojben zaključak da se radi o takvim aktivnostima tužene da je cijenjeno da odluka o izboru ponuđača od 14.12.202.godine više nije na snazi zbog nezakonitog okončanja postupka javne nabavke, jer se radi o veoma velikom stupnju nezakonitog postupanja, te nezakonitom i netransparentnom trošenju javnih sredstava, tužitelj cijeni da je parnični prvostupanjski sud zbog povreda odredaba Zakona o javnim nabavkama morao tuženog obvezati da mu nadoknadi materijalnu štetu u vidu izgubljene dobiti u iznosu kako je utvrđeno putem financijskog vještačenja. Dakle, imajući u vidu da je tužitelj temeljem navedena dva dokaza, izdanih od strane Suda BiH i ureda za razmatranje žalbi dokazao je tuženi donio Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-76826-1/20 od 14.12.2020. godine, a da su do dana 06.11.2020.godine, dakle 36 dana prije donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača na nezakonit način već izvedeni radovi koji su bili predmet javne nabavke onda se nikako ne može raditi o zakonitom izvođenju radova prema odredbama Zakona o javnim nabavkama kako to pogrešno percipira prvostupanjski sud. U konačnici prvostupanjski sud u pogledu donošenja odluke kojim je odbijen tužbeni zahtjev nije ni cijenio kakvu dokaznu snagu imaju presuda Suda BiH br. S 13 U 040064 21 U od 21.03.2023. godine, te rješenje Ureda za razmatranje žalbi je dana 19.05.2023 .godine. Apsolutno je neprihvatljiv zaključak prvostepenog suda koji cijeni da je tužitelj odgovoran za štetu koju je pretrpio obzirom da je navodno mogao spriječiti, odnosno utjecati na tuženog da ne dođe do zaključivanja i realizacije ugovora jer nije tražena mjera osiguranja. Naime, evidentno je da prvostepeni sud ipak cijeni da je tužitelju izvođenjem radova uzrokovana šteta, međutim frapantno je da sud cijeni da je tužitelj mogao utjecati na tuženog da ne dođe do realizacije ugovora, obzirom da je tužitelj dokazao da su svi radovi iz predmetnog postupka javne nabavke na uređenja gradskih površina uz ulicu Hrvoje Vukčića Hrvatinića već izvršeni prije donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 Od 14.12.2020. godine, dakle izvedeni su do 06.11.2020.godine, odnosno 36 dana prije donošenja Odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili izvedeni su 93 dana prije nego je zaključen Ugovor o izvođenju radova koji je na protuzakonit način zaključen dana 09.03.2021 .godine.

Kako su radovi na uređenju gradskih površina uz ulicu Hrvoje Vukčića Hrvatinića izvršeni 36 dana prije nego je donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđa i 93 dana prije nego je zaključen ugovor o izvođenju radova, sud u donošenju presude kojom je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan nije mogao primijeniti člana 115. Zakona javnim nabavkama, nego isključivo člana 121. Zakona o javnim nabavkama kojim je propisano da svaki od sudionika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost pokrenuti postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema općim propisima o naknadi štete kako su u svojim odlukama ispravno naveli Sud BiH i Ured za razmatranje žalbi. U pravnoj situaciji kada su radovi izvedeni prije nego je donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, te prije nego je zaključen Ugovor o izvođenju radova što je izraženo u ovoj pravnoj stvari, mjera osiguranja na koju se poziva sud je irelevantna, te nema nikakav značaj u pogledu donošenja zakonite odluke, te se u pogledu naknade štete primjenjuje isključivo člana 121. Zakona javnim nabavkama. Naime, šteta koju je tužitelj pretrpio je nesporna činjenica i nastala je kao posljedica poduzimanja nezakonitih radnji od strane tuženog, i kao takva nema nikakve povezanosti sa navodnom mjerom osiguranja na koju se poziva prvostupanjski sud. Koje će činjenice uzeti kao dokazane činjenice odlučuje sud prema svom uvjerenju na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno. U ovom predmetu sud nije tako cijenio dokaze jer je u razlozima presude ocijenio samo dokaze tuženog dok u razlozima presude nije uopće ocijenio niti jedan dokaz, a posebno nije cijenio od kakvog značaja su presuda Suda BiH br. S 1 3 U 040064 21 U od 21.03.2023. godine, te rješenje Ureda za razmatranje žalbi od 19.05.2023.godine kojima je već utvrđeno da se radi o veoma teškim povredama Zakona o javnim nabavkama, što sve čini presudu nezakonitom. Prvostepena presuda, prema tome nema razloga o pravno relevantnim činjenicama za rješenje ove pravne stvari, te joj nedostaju jasni činjenični i pravni razlozi. Zbog svega navedenog i činjenično stanje je ostalo pogrešno i nepotpuno utvrđeno, a zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja sud nije mogao pravilno primijeniti ni materijalno pravo, posebno člana 121. Zakona o javnim nabavkama, te relevantne odredbe Zakona o obligacionim odnosima koje se odnose na materijalnu štetu koja se trpi zbog izgubljene dobiti, što je predmet tužbenog zahtjeva. Naime, kako članom 189.st.1. Zakona o obligacionim odnosima a u vezi člana 121. Zakona o javnim nabavkama, propisano je da oštećenik ima pravo na naknadu obične štete i naknadu izmakle dobiti, a u st.3. da pri ocjeni visine izmakle dobiti uzima se u obzir dobit koja se osnovano mogao očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno oštećenikovom radnjom ili propuštanjem, te da je sudski vještak financijske struke u pogledu visine štete cijenio da nema nikakve dvojbe da je tuženi svojim radnjama tužitelju uzrokovao štetu u vidu izmakle dobiti u iznosu od 55.702,59 KM, nedvojbeno je daje tužbeni zahtjev osnovan. Sudski vještak u skladu sa pravilima financijske struke, a temeljem uvida u bilanse uspjeha uredno ovjerene od strane nadležnih organa utvrdio da je tužitelj koji se bavi izgradnjom cesta ostvario operativnu dobit u 2021.godinu u procentualnom iznosu od 13.12%, a u 2021 .godine u iznosu od 16%, tako da prosječna stopa dobiti za navedene dvije godine iznosi 14,56 0/0. U tom smislu sudski vještak navodi da je eventualno prihvaćena ponuda tužitelja koja je iznosila 513.165,03 KM, i koja je niža u odnosu na ponudu ponuđača čija je ponuda prihvaćena

da je iznos potencijalno očekivane dobiti koju je tužitelj mogao ostvariti iznos od 55.702,59 KM, a što predstavlja štetu tužitelja koja je uzrokovana od strane tuženog.

Tuženi zastupan po punomoćniku u obrazloženom odgovoru na žalbu istu je osporio u cijelosti s prijedlogom drugostepenom sudu da žalbu odbije kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu. Tužena smatra žalbu paušalnom, neutemeljenom i ističe da su žalbeni navodi neosnovani, te smatra da je prvostepeni sud iz izvedenih dokaza i iznesenih činjenica pravilno utvrdio činjenično stanje, pravilno primijenio materijalno pravo, što je rezultiralo pravilnom i zakonitom sudskom odlukom. Na osnovu ocjene provedenih svih relevantnih dokaza pojedinačno i zajedno u smislu odredbi Zakona o parničnom postupku, prvostepeni sud je pravilno utvrdio i u presudi detaljno obrazložio da tužitelj nije dokazao da je tužena Općina Jajce počinila štetu tužitelju jer nisu ispunjeni zakonski uslovi za odgovornost u smislu odredbi ZOO-a, niti je poduzimala radnje koje su po Zakonu o javnim nabavkama bile nedopuštene. Naime, kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača uz sve ostale propisane uslove u postupku javne nabavke bila je ekonomski najpovoljnija ponuda, a ne isključivo najniža cijena. Kod ekonomski najpovoljnije ponude utvrđuju se dodatni kriteriji koji se boduju, i zatim koji ponuđač ostvari najviše bodova po tim kriterijima, postaje ekonomski najpovoljniji. Nakon što je tužena donijela odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, donijela je i odluku o izboru ponuđača na koju se tužitelj žalio. Prvostepeni sud je pravilno cijenio dokaze da se tužena pridržavala odluka URŽ-a gdje je u konačnici URŽ donio konačnu i izvršnu odluku kojom je odbio žalbu tužitelja, te je vidljivo da je tužena obustavljala postupak javne nabavke da bi nakon konačnosti i izvršnosti odluke URŽ-a potpisala ugovor sa izabranim ponuđačem, te stoga netačni su i neosnovani navodi iz žalbe tužitelja da su radovi izvedeni prije nego je donesena Odluka tužene o izboru najpovoljnijeg izvođača.

Prvostepeni sud je detaljno u svojoj odluci obrazložio da ne postoji odgovornost tužene te da nije načinila štetu tužitelju, prvenstveno zbog činjenice da tužitelj prilikom podnošenja tužbe Sudu BiH radi poništenja Odluke URŽ-a propustio tražiti mjeru osiguranja kojom bi tražio odgađanje izvršenja konačne odluke URŽ-a do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu. Tužitelj nije dakle tražio odgodu konačne i izvršne odluke tužene, pa je prvostepeni sud cijenio da je tužena bila u obavezi zaključiti ugovor sa odabranim ponuđačem, jer je tada odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača bila zakonita. Nakon što je sud BiH donio presudu kojom se tužba tužitelja uvažava, osporeno rješenje poništava i vraća URŽ-u na ponovo odlučivanje, URŽ donosi rješenje kojim se žalba tužitelja usvaja, te s obzirom da su tada već svi radovi bili izvedeni, tužitelj se upućuje na sudske postupke za naknadu štete, a na što se tužitelj u žalbi konstantno poziva. Prvostepeni sud pravilno cijeni činjenice da je tužitelj imao mogućnosti da utiče na tuženu da ne dođe do zaključivanja i realizacije ugovora, te na taj način i otkloni eventualnu štetu koju je tražio sudskim postupkom. Mjera osiguranja je upravo jedan od tih instrumenata koji omogućuje u ovim i sličnim postupcima da ne dođe do eventualne štete, jer bi organ uprave koji provodi javnu nabavku, u ovom slučaju tužena, mogao odabranom ponuđaču predočiti odluku suda kojom se odgađa zaključivanje glavnog ugovora, a sve obzirom na činjenicu da sudska odlučivanja po tužbama kod suda BiH traju i duže od godinu dana, a što dovodi do narušavanja načela efikasnosti i pravne sigurnosti. Tužena je dakle u skladu sa čl. 183. ZOO-a, kako prvostepeni sud u presudi obrazlaže, bila dužna zaključiti ugovor sa odabranim ponuđačem, jer bi se u suprotnom dovela u situaciju

da je odabrani ponuđač tuži za naknadu štete ukoliko ne želi da zaključi ugovor, a u tom trenutku nije postojala zabrana od strane suda BiH. Različito tumačenje pravnih normi između prvostepenog, drugostepenog upravnog organa ili suda u upravnom sporu, ne može se smatrati nezakonitim djelovanjem, zbog kojeg bi tužena bila odgovorna za štetu, te prvostepeni sud smatra da je i oštećeni svojim radnjama uticao na nastanak eventualne štete, prvenstveno zbog toga što nije tražio mjeru obezbjeđenja. U pogledu nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke, prvostepeni sud pravilno cijeni da je isti u postupku bio sasvim suvišan, jer je vještak samo matematički obračunao izgubljenu dobit, a kako tužitelj u ovom postupku nije uspio dokazati osnovanost tužbenog zahtjeva, stoga prvostepeni sud s pravom isti dokaz nije posebno ni cijenio. U pogledu dijela žalbe na dosuđene troškove postupka, prvostepeni sud je pravilno postupio kada nije prihvatio troškovnik tužitelja u određenom dijelu koji se odnosi na prijevoz, jer isti nisu kako sud obrazlaže bili nužni i neophodni.

Nakon što je ispitao prvostepenu odluku u granicama razloga navedenih u žalbi i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku F BiH („Službene novine F BiH”, broj 53/03, 73/05,19/06 i 98/15), ovaj sud je zaključio slijedeće:

Žalba nije osnovana.

Iz predmetnog stanja spisa proizlazi da je tužitelj dana 01.12.2023. godine podnio sudu tužbu protiv tužene radi naknade štete zbog izmakle koristi u visini od 66.711,45 KM, odnosno u iznosu od 55.702,59 KM kako je to opredjeljeno shodno nalazu i mišljenju vještaka finansijske struke.

Prvostepeni sud cijeneći provedene dokaze, kako pojedinačno, tako i u međusobnoj vezi je odlučio kao u dispozitivu pobijane presude, a u smislu člana 8. Zakona o parničnom postupku iz razloga koji se u bitnom sumiraju na slijedeći način, a to je da je uvidom u Odluku tužene o izboru najpovoljnijeg ponuđača br. 11-7-6826-1/20 od 14.12.2020. godine utvrđeno da je Ugovor o uređenju gradskih površina uz ulicu H.V. Hrvatinića dodijeljena pravnoj osobi „Struktura“ d.o.o. Jajce, čija je ponuda bila 527.388,85 KM. Istom odlukom je u skladu sa uputama iz Rješenja URŽ-a od 03.12.2020. godine poništena prethodna Odluka od 08.10.2020. godine, kojom je također predmetni ugovor bio dodijeljen navedenom ponuđaču; uvidom u tužbu radi poništenja Rješenja JN 2-03-07-1-3787-11/20 od 18.02.2021. godine, utvrđeno je da je tužitelj podnio tužbu radi poništenja rješenja URŽ, Podružnica Mostar; uvidom u Presudu Suda BiH broj S 13 U 04 0064 21 U od 21.03.2023. godine, tužba je uvažena, te je osporeno rješenje poništeno, te predmet vraćen tuženom na ponovno odlučivanje. Dana 19.05.2023. godine Ured za razmatranje žalbi, a postupajući po presudi Suda BiH, je donio Rješenje kojim je uvažio žalbu tužitelja kao osnovanu.

Navedene činjenice nisu sporne među parničnim strankama, kao ni čitava pravna procedura koja je vođena kod tužnog prilikom provođenja javne nabavke, kod URŽ-a po žalbama, kao i kod Suda BiH po tužbi tužitelja.

Među parničnim strankama je sporno da li je tužena dužna tužitelju na ime štete u obliku izmakle dobiti isplatiti iznos kako je to precizirano u tužbenom zahtjev s obzirom da tužena ističe da tužitelj prilikom podnošenja tužbe sudu radi poništenja odluke

URŽ-a, je propustio tražiti odgađanje izvršenja konačne odluke URŽ-a, do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu, a kako to propisuje čl. 115. Zakona o javnim nabavkama.

Po nalaženju prvostepenog suda tužbeni zahtjev tužitelja je neosnovan obzirom da isti nije dokazao osnovanost tužbenog zahtjeva pri tome citirajući odredbe člana 154., 155., 156 stav 1. i 183. Zakona o obligacionim odnosima. Naime, tužena nije mogla tužitelju počinuti štetu jer je ista poduzimala radnje koje su po Zakonu o javnim nabavkama dopuštene. Naime, kriterij za odabir najpovoljnijeg ponuđača uz ostale propisane uvjete, je ekonomski najpovoljnija ponuda, a ne isključivo najniža cijena. Kod ekonomski najpovoljnije ponude razrađuju se dodatni kriteriji koji se boduju, tko ostvari najviše bodova po tim kriterijima, postaje ekonomski najpovoljniji ponuđač. Nakon što je tužena donijela odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača, donijela je i odluku o izboru ponuđača, a na koju se tužitelj žalio. Iz dokaza je vidljivo da se tužena pridržavala odluka URŽ-a gdje je u konačnici URŽ donio konačnu i izvršnu odluku kojom je odbio žalbu tužitelja. Sve do donošenja odluke URŽ-a kojom je odbijena žalba tužitelja, vidljivo je da je tužena obustavljala postupak javne nabavke da bi nakon konačnosti i izvršnosti odluke URŽ-a potpisala ugovor sa izabranim ponuđačem.

S obzirom na ovakav tok stvari, prvostepeni sud smatra da tužena nije načinila štetu tužitelju. Naime, ovakav stav prvostepenog suda proizilazi iz činjenice da tužitelj prilikom podnošenja tužbe Sudu BiH radi poništenja Odluke URŽ-a propustio tražiti mjeru osiguranja kojom bi tražio odgađanje izvršenja konačne odluke URŽ-a do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu (član 115. Zakona o javnim nabavkama). Znači tužitelj nije tražio odgodu konačne i izvršne odluke tužene pa je po ocijeni suda tužena bila u obavezi i primorana da zaključi ugovor sa odabranim ponuđačem jer je u to vrijeme odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača bila zakonita. Nakon što je Sud BiH donio presudu kojom se tužba tužitelja uvažava, osporeno rješenje poništava i predmet vraća URŽ-u na ponovo odlučivanje, URŽ donosi rješenje kojim usvaja žalbu tužitelja, te obzirom da su tada već svi radovi bili izvedeni iz rješenja se vidi da se tužitelj upućuje na sudske postupke radi naknade štete. Sud smatra da je tužitelj imao mogućnosti da utiče na tuženu da ne dođe do zaključivanja i realizacije ugovora, pa na taj način i da otkloni eventualnu štetu koju bi tražio u sudskom postupku. Mjera osiguranja je upravo jedan od instrumenata koji omogućuje u ovim postupcima da ne dođe do eventualne štete, jer bi organ uprave koji provodi javnu nabavku mogao odabranom ponuđaču predočiti odluku suda kojom se odgađa zaključenje glavnog ugovora, a sve obzirom na činjenicu da sudska odlučivanja po tužbama kod Suda BiH traju duže od godinu dana, a što dovodi do narušavanja načela efikasnosti i pravne sigurnosti. Ista ili slična praksa provodi se i u izvršnom postupku gdje izvršni sud neće zastati i odgoditi provođenje izvršenja dok mu parnični sud u odluci po mjeri osiguranja to i ne naloži. Prema ocijeni suda, tužena je shodno čl. 183. ZOO-a bila dužna zaključiti ugovor sa odabranim ponuđačem jer bi došla u situaciju da je i odabrani ponuđač tuži za naknadu štete s obzirom da ne želi da zaključi ugovor, a u tom trenutku nije imala zabranu od strane Suda BiH. Različito tumačenje pravnih normi između prvostepenog, drugostepenog, upravnog organa ili suda u upravnom sporu, ne može se smatrati nezakonitim djelovanjem, zbog kojeg bi tužena bila odgovorna za štetu jer sud smatra da je i oštećeni svojim radnjama uticao da mu nastane eventualna šteta jer u prvom redu nije tražio mjeru obezbjeđenja. U pogledu nalaza i mišljenja vještaka financijske struke, sud smatra da je isti bio nepotreban, jer je vještak samo matematički obračunao izgublenu dobit međutim tužitelj u ovom

postupku nije dokazao osnov tužbenog zahtjeva, pa iz tih razloga isti dokaz sud nije posebno ni cijenio. Odluka o troškovima donesena je na osnovu člana 386. st.1. ZPP-a.

Suprotno razlozima žalbe pravilno je prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev tužitelja kao neosnovan ali ne iz razloga kako se to navodi u obrazloženju pobijane odluke.

Naime, kod naprijed nespornih činjenica a to je iznesni tok postupka javne nabavke kao i odluka donesnih u toku postupka, a naročito odluke Suda BiH broj S1 3 U 040064 21 U od 21.03.2023. godine kojom je u potpunosti poništeno osporeno rješenje tuženog o izboru najpovoljnijeg ponuđača, broj: JN2-03-07-1-3787-11/20 od 18.02.2021. godine, a potom i da je u ponovnom postupku Rješenjem Ureda za razmatranje žalbe F. M., broj JN“-03-07-1-3797-15/20 od 19.05.2023. godine usvojena žalba današnjeg tužitelja je evidentno da je predmetni postupak javne nabavke okončan zaključivanjem ugovora o uređenju gradskih površina broj 02-11-7-6826/20 između ugovornih tijela i izabranog ponuđača „Struktura“ d.o.o. Jajce dana 09.03.2021. godine i da je isti realiziran (okončana situacija za izvedene radove sa danom 31.05.2021. godine), odnosno da je izabrani ponuđač otpočeo sa radovima i prije nego što je zaključen predmetni ugovor i da je radove isti završio i da je ugovor zaključen prije nego što je postupak završen donošenjem konačne odluke, što upućuje na nezakonito postupanje tužene, dakle da je povrijedio bitne odredbe Zakona o javnim nabavkama što je i u konačnici u navedenoj pravnoj situaciji imalo za posljedicu da se više ne može poništavati Odluka o izboru najpovoljnije ponuđača koja formalno pravno više ne postoji po stajalištu iznesenom u odluci URŽ, broj gornji od 19.05.2023. godine, pa time i da tužitelj u smislu odredbe člana 121. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj: 39/2014, 59/2022 i 50/24, u daljem tekstu ZJN) može zahtijeva pred nadležnim sudom naknadu štete u vidu izmakle koristi kako je to opredijelio svojim tužbenim zahtjevom. Dakle, za razliku od poimanja prvostepenog suda ovaj sud nalazi da tuženi u postupku javne nabavke, nije postupao u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama što je utvrđeno i u upravnom postupku i upravnom sporu tako da iste na drugačiji način u pogledu zakonitosti ne može preispitivati ni ovaj sud.

Činjenica da tužitelj u smislu odredbe člana 115. stav 3. citiranog Zakona pred Sudom BiH a po podnesenoj tužbi nije podnio zahtjev za odgađanje konačnog rješenja, a kod naprijed navedenog ne može se prepisati na štetu tužitelja u smislu ostvarivanja zaštite po odredbi člana 121. ZJN. Ovo pogotovo kada se ima u vidu da je tuženi i pored toga što žalba ima suspenzivno dejstvo(član 110. ZJN) zaključio predmetni ugovor a bez da je u tom pravcu tražio odobrenje kojim bi pravdao javni interes za zaključenje ugovora u konkretnoj pravnoj situaciji(111. stav 3.ZJN), slijedom čega pozivanje suda da je tužena shodno članu 183. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89, "Službeni list R BiH", broj 2/92,13/93 i 13/94 i Službene novine F BiH“, broj 29/03 i 42/11- u daljem tekstu ZOO), bila dužna zaključiti ugovor sa odabranim ponuđačem „Struktura“ d.o.o. Jajce jer bi u protivnom došla u situaciju da i odabrani ponuđač tuži za naknadu štete, po ocjeni ovog suda nije prihvatljiv.

Prema odredbi člana 121. ZJN a koja odredba je lex specialis, svaki od učesnika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost da pokrene postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle

dobiti pred nadležnim sudom, prema opštim propisima o naknadi štete što upućuje i na primjenu odredbe člana 172. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima a što podrazumijeva da pravno lice odgovara samo za štetu koju je njen organ prouzrokovao trećem licu nepravilnim ili protivzakonitim vršenjem svojih funkcija. Pretpostavke „nezakonitog i nepravilnog rada“ se trebaju tumačiti na način na koji Evropski sud za ljudska prava definiše pojam „dovoljno ozbiljne povrede“. Nepravilnim radom u smislu sintagme „dovoljno ozbiljne povrede“, može se smatrati samo ono postupanje koje je suprotno opštim pravnim načelima i pravilima koja uređuju ponašanje tog organa, odnosno kada se radi o pogrešnoj primjeni pravne norme koja je potpuno jasna, a što je ovdje slučaj, koja ne zahtjeva posebno tumačenje te djelovanje koje odstupa od onog propisanog i očekivanog u datoj situaciji, čiji uzroci mogu biti različiti, ali nemaju objektivno prihvatljivo opravdanje.

No, kako iz naprijed navedenih odluka na koje se poziva žalitelj u žalbi nije utvrđeno da bi drugačijim postupanjem tuženog tj. postupanjem u skladu sa ZJN tužitelj i bio izabran za najpovoljnijeg ponuđača, a niti je tužitelj u tom pravcu istakao zahtjev odnosno dokazao da bi stekao pravo da zaključi ugovor sa tuženim o izvođenju posla koji je bio predmet javne nabavke, dakle kako u pogledu odluke URŽ, broj gornji, od 19.05.2023. godine kojom je istina njegova žalba usvojena ali bez iskazanog stava da bi njegov izbor bio kao izbor najboljeg ponuđača, nije pokrenuo upravni spor kojim bi eventualno ishodio drugačiju odluku pa se zahtjev za naknadu eventualne štete ne može temeljiti na odredbi člana 189.ZOO.

Drugačije rečeno, po redovnom toku stvari i okolnostima koje su pratile čitav tok postupka javne nabavke o kojem je ovdje riječ, koliko god on bio nažalost nezakonit i koji očito nije sankcionisan ni na drugi način, ne može se zaključiti da bi, u ponovljenom postupku, baš tužitelj bio izabran kao najpovoljniji ponuđač s obzirom da su u pitanju samo dva kandidata među kojima je tužitelj i da je bilo osnovano njegovo očekivanje u smislu postupanja tuženog shodno odredbi člana 183. ZOO tj. da bi bilo izvjesno zaključivanje ugovora.

Stoga, naprijed donesene odluke na koje se poziva žalitelj samo po sebi ne bi činilo osnovano očekivanje dobiti na čemu bi mogao temeljiti zahtjev za naknadu štete iz člana 189. stav 3. ZOO a u vezi sa članom 121. ZNJ, slijedom čega je pravilno prvostepeni sud odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan i pri tome pravilno zaključio da nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke nije potrebno posebno cijeliti jer kod svega naprijed navedenog je bez utjecaja na drugačiju odluku suda.

Dakle, kako tužitelj izvedenim dokazima ni u toku ovog postupka a naspram tvrdnji i izvedenih dokaza tuženog nije dokazao da bi očekivano bio izabran za najpovoljnijeg ponuđača pa time i da bi očekivano mogao zahtijevati zaključenje ugovora, slijedom čega ni ovaj sud u konkretnoj pravnoj situaciji nije imao temelja za donošenja drugačije odluke.

Shodno navedenom, kako ne stoje žalbeni razlozi, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti valjalo je primjenom odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku F BiH, žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostepenu presudu.

U pogledu zahtjeva tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, ovaj sud nalazi da takav zahtjev nije osnovan obzirom da se radi o radnji koja nije bila

neophodna, a niti je propisana kao obavezna, te kako ni sadržaj istog ne opravdava donošenje odluke u smislu člana 387. stav 1., a u vezi sa članom 214. Zakona o parničnom postupku F BiH, to je ovaj sud donio odluku kao u stavu drugom izreke.

Predsjednik vijeća

Edvin Kokić